

OGÓLNE NORMY ROKU LITURGICZNEGO I KALENDARZA

ROZDZIAŁ I ROK LITURGICZNY

1. Kościół święty w ustalonych dniach w ciągu całego roku obchodzi święte wspomnienie zbawczego dzieła Chrystusa. Każdego tygodnia Kościół obchodzi pamiątkę Zmartwychwstania Pańskiego w dniu, który nazywa się Pańskim, a raz do roku czci je razem z jego błogosławioną Męką w największą uroczystość Paschy.

W różnych okresach roku liturgicznego zgodnie z tradycją, Kościół pogłębia duchowe wyrobienie wiernych przez pobożne ćwiczenia duszy i ciała, przez pouczenia, modlitwy, uczynki pokutne i dzieła miłosierdzia¹.

2. Zasady, które następują, można i należy stosować do obrządku rzymskiego i do wszystkich innych obrządków. Normy praktyczne wiążą tylko obrządek rzymski, chyba że chodzi o takie sprawy, które z natury rzeczy odnoszą się także do innych obrządków².

Tytuły i dni liturgiczne

I. Dzień liturgiczny w ogólności

3. Każdy dzień jest uświęcony przez liturgiczne czynności ludu Bożego, zwłaszcza przez Ofiarę eucharystyczną i Liturgię godzin. Dzień liturgiczny trwa od północy do północy. Obchód niedziel i uroczystości rozpoczyna się wieczorem dnia poprzedniego.

II. Niedziela

4. W pierwszym dniu każdego tygodnia, który nazywa się dniem Pańskim, czyli niedzielą, Kościół obchodzi misterium paschalne zgodnie z tradycją apostołską wywodzącą się od

samemu dniu Zmartwychwstania Chrystusa. Dlatego niedzielę należy uważać za pierwotny dzień świąteczny³.

5. Ze względu na swoje szczególne znaczenie niedziela ustępuje tylko uroczystościom oraz świętom Pańskim; niedziele Adwentu, Wielkiego Postu i Okresu Wielkanocnego mają pierwszeństwo przed wszystkimi świętami Pańskimi i wszystkimi uroczystościami. Uroczystości wypadające na te niedziele przenosi się na następujący poniedziałek, chyba że zbieżność zachodzi w Niedzielę Palmową albo w Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego.

6. Niedziela zasadniczo wyklucza wyznaczenie na nią na stałe innego obchodu.

Są jednak wyjątki:

a) w niedzielę w czasie oktawy Narodzenia Pańskiego obchodzi się święto Świętej Rodziny;

b) w niedzielę po dniu 6 stycznia obchodzi się święto Chrztu Pańskiego;

c) w niedzielę po Zesłaniu Ducha Świętego obchodzi się uroczystość Najświętszej Trójcy;

d) w ostatnią niedzielę zwykłą obchodzi się uroczystość Jezusa Chrystusa, króla Wszechświata.

7. Tam gdzie uroczystość Objawienia Pańskiego, Wniebowstąpienia i Najśw. Ciała i Krwi Chrystusa nie obchodzi się jako święto nakazane, należy je wyznaczyć na niedzielę, która stanie się ich własnym terminem, w następujący sposób:

a) Objawienie Pańskie na niedzielę wypadającą między 2 a 8 stycznia;

b) Wniebowstąpienie na 7 niedzielę Okresu Wielkanocnego;

c) Uroczystość Najśw. Ciała i Krwi Chrystusa na niedzielę po Najświętszej Trójcy.

III. Uroczystości, święta, wspomnienia

8. Obchodząc roczny cykl misterii Chrystusa Kościół z szczególną miłością oddaje cześć Najświętszej Matce Bożej Maryi i przedstawia pobożności wiernych wspomnienia męczenników oraz innych świętych⁴.

9. W całym Kościele obowiązkowo oddaje się cześć tym świętym, którzy mają znaczenie powszechne; innych albo wpisuje się do kalendarza ogólnego, ale ich obchodzenie jest dowolne, albo ich kult zostawia się Kościołom partykularnym, narodom lub rodzinom zakonnym⁵.

10. Obchody liturgiczne zależnie od znaczenia, jakie się im przypisuje, dzielą się na: uroczystości, święta i wspomnienia.

11. Uroczystości zalicza się do głównych dni, a ich obchód rozpoczyna się w dniu poprzednim od I Nieszporów.

Niektóre uroczystości mają specjalny formularz Mszy wigilijnej, którego się używa wieczorem w dniu poprzedzającym uroczystość, jeżeli odprawia się Mszę w godzinach wieczornych.

12. Obchód największych uroczystości Zmartwychwstania i Narodzenia Pańskiego trwa przez osiem dni. Obydwie oktawy rządzą się własnymi prawami.

13. Święta obchodzi się w granicach dnia naturalnego, nie mają zatem I Nieszporów, chyba że wypadają w niedziele zwykłe albo w niedziele okresu Narodzenia Pańskiego i zajmują ich miejsce.

14. Wspomnienia dzielą się na obowiązkowe i dowolne. Ich obchód uzgadnia się z obchodem dnia powszedniego według norm zawartych w Ogólnym wprowadzeniu do Mszału rzymskiego i do Liturgii godzin.

Wspomnienia obowiązkowe, które wypadają na dni Wielkiego Postu, można obchodzić tylko jako wspomnienia dowolne.

Jeżeli w jednym dniu wpisano w kalendarzu kilka wspomnień dowolnych, można obchodzić tylko jedno z nich, a inne się opuszcza.

15. W zwykłe soboty, w które nie wypada wspomnienie obowiązkowe, można obchodzić wspomnienie dowolne Najśw. Maryi Panny.

IV. Dni powszednie

16. Dni tygodnia następujące po niedzieli nazywa się dniami powszednimi; obchodzi się je w różny sposób, zależnie od stopnia ich ważności:

a) Środa Popielcowa i dni Wielkiego Tygodnia od Wielkiego Poniedziałku do Wielkiego Czwartku włącznie mają pierwszeństwo przed wszystkimi innymi dniami liturgicznymi.

b) Dni powszednie Adwentu od dnia 17 do dnia 24 grudnia włącznie i wszystkie dni powszednie Wielkiego Postu mają pierwszeństwo przed wspomnieniami obowiązkowymi.

c) Inne dni powszednie ustępują uroczystościom i świętom, a ich elementy uwzględnia się we wspomnieniu.

Tytuł II - układ roku liturgicznego

17. W ciągu cyklu rocznego Kościół wspomina całe misterium Chrystusa, od Wcielenia aż do dnia Zesłania Ducha Świętego i do oczekiwania na przyjście Pańskie⁶.

I. Triduum Paschalne

18. Ponieważ dzieła odkupienia ludzi i doskonałego uwielbienia Boga Chrystus dokonał przez paschalne misterium swojej błogosławionej Męki, przez które umierając zniweczył naszą śmierć i zmartwychwstając przywrócił nam życie, święte Triduum Męki i Zmartwychwstania Pańskiego jaśnieje jako szczyt roku liturgicznego⁷. Takie znaczenie, jakie niedziela ma w tygodniu, uroczystość Wielkanocy ma w roku liturgicznym⁸.

19. Paschalne Triduum Męki i Zmartwychwstania Pańskiego rozpoczyna się od wieczornej Mszy Wieczerzy Pańskiej, ma swoje centrum w Wigilii Paschalnej i kończy się Nieszporami Niedzieli Zmartwychwstania.

20. W Wielki Piątek Męki Pańskiej⁹, a jeżeli to możliwe, także w Wielką Sobotę aż do Wigilii Paschalnej¹⁰, wszędzie zachowuje się święty post paschalny.

21. Wigilię Paschalną obchodzoną w świętą noc Zmartwychwstania Pańskiego uważa się za "matkę wszystkich świętych wigilii"¹¹. Kościół czuwając oczekuje zmartwychwstania Chrystusa i obchodzi je w sakramentach. Dlatego cały obchód tej świętej Wigilii powinien się odbyć w nocy, to znaczy rozpocząć się po zapadnięciu nocy, albo skończyć przed świtem dnia niedzielnego.

II. Okres Wielkanocny

22. Pięćdziesiąt dni od Niedzieli Zmartwychwstania do Niedzieli Zesłania Ducha Świętego obchodzi się z wielką radością jako jeden dzień świąteczny, co więcej, jako "wielką niedzielę"¹².

Głównie w te dni śpiewa się Alleluja.

23. Niedziele tego okresu uważa się za niedziele Wielkanocy i po Niedzieli Zmartwychwstania nazywają się one: drugą, trzecią, czwartą, piątą, szóstą i siódmą Niedzielą Wielkanocną. Ten święty okres pięćdziesięciu dni kończy Niedziela Zesłania Ducha Świętego.

24. Osiem początkowych dni Okresu Wielkanocnego stanowią Oktawę Wielkanocy. Obchodzi się je jako uroczystości Pańskie.

25. Czterdziestego dnia po Wielkanocy obchodzi się Wniebowstąpienie Pańskie, chyba że nie jest ono świętem nakazanym i zostało wyznaczone na 7 Niedzielę Wielkanocną (por. nr 7).

26. Dni powszednie po Wniebowstąpieniu aż do soboty przed Zesłaniem Ducha Świętego włącznie przygotowują na przyjście Ducha Świętego Pocieszyciela.

III. Okres Wielkiego Postu

27. Okres Wielkiego Postu służy przygotowaniu do obchodu Paschy. Liturgia wielkopostna przygotowuje katechumenów do obchodu paschalnego misterium przez różne stopnie

wtajemniczenia chrześcijańskiego, a wiernych przez wspomnienie przyjętego chrztu i pełnienie pokuty¹³.

28. Okres Wielkiego Postu trwa od Środy Popielcowej do Mszy Wieczerzy Pańskiej wyłącznie. Od początku Wielkiego Postu do Wigilii Paschalnej nie mówi się Alleluja.

29. W Środę Popielcową, która wszędzie jest dniem postu¹⁴, posypuje się głowy popiołem.

30. Niedziele tego okresu nazywają się niedzielami: pierwszą, drugą, trzecią, czwartą i piątą Wielkiego Postu. Szósta niedziela, w którą zaczyna się Wielki Tydzień, nazywa się Niedzielą palmową Męki Pańskiej.

31. Wielki Tydzień jest przeznaczony na wspomnienie Męki Chrystusa, poczynając od Jego Mesjańskiego wjazdu do Jerozolimy.

W Wielki Czwartek rano biskup koncelebruje Mszę ze swoim prezbiterium. W tej Mszy błogosławi oleje święte i poświęca krzyżmo.

IV. Okres Narodzenia Pańskiego

32. Po dorocznym obchodzie misterium paschalnego nic nie jest Kościołowi droższe, jak obchód wspomnienia Narodzenia Pańskiego i Jego pierwszych wystąpień. To dokonuje się w okresie Narodzenia.

33. Okres Narodzenia zaczyna się od I Nieszporów Narodzenia Pańskiego i trwa aż do niedzieli po Objawieniu, czyli do niedzieli po dniu 6 stycznia włącznie.

34. Mszę na Wigilię Narodzenia Pańskiego odprawia się wieczorem dnia 24 grudnia przed I Nieszporami albo po nich. Zgodnie ze starą tradycją rzymską w dniu Narodzenia pańskiego można trzy razy odprawić Mszę świętą: w nocy, o świcie i w dzień.

35. Uroczystość Narodzenia Pańskiego ma oktawę ułożoną w ten sposób:

a) W niedzielę w czasie oktawy obchodzi się święto Świętej Rodziny.

b) Dnia 26 grudnia obchodzi się święto św. Szczepana, pierwszego męczennika.

c) Dnia 27 grudnia obchodzi się święto św. Jana, apostoła i ewangelisty.

d) Dnia 28 grudnia obchodzi się święto świętych Młodzianków.

e) Dnia 29, 30 i 31 grudnia są dniami w czasie oktawy.

f) Dnia 1 stycznia, w oktawę Narodzenia Pańskiego, obchodzi się Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki Maryi. W tym dniu wspomina się również nadanie Najświętszego Imienia Jezus.

36. Niedziela wypadająca między 2 a 5 stycznia jest niedzielą po Narodzeniu Pańskim.

37. Objawienie Pańskie obchodzi się dnia 6 stycznia, chyba że nie jest ono świętem nakazanym i zostało wyznaczone na niedzielę wypadającą między 2 a 8 stycznia (por. nr 7).

38. W niedzielę wypadającą po dniu 6 stycznia obchodzi się święto Chrztu Pańskiego.

V. Okres Adwentu

39. Okres Adwentu ma podwójny charakter. Jest okresem przygotowania do uroczystości Narodzenia Pańskiego, przez którą wspominamy pierwsze przyjście Syna Bożego do ludzi.

Równocześnie jest okresem, w którym przez wspomnienie pierwszego przyjścia Chrystusa kieruje się dusze ku oczekiwaniu Jego powtórnego przyjścia na końcu czasów. Z obu tych względów Adwent jest okresem pobożnego i radosnego oczekiwania.

40. Okres Adwentu zaczyna się od I Nieszporów niedzieli, która wypada 30 listopada lub jest najbliższa tego dnia i kończy się przed I Nieszporami Narodzenia Pańskiego.

41. Niedziele tego okresu nazywają się pierwsza, druga, trzecia i czwarta Adwentu.

42. Dni powszednie od dnia 17 do dnia 24 grudnia włącznie są przeznaczone na bezpośrednie przygotowanie do uroczystości Narodzenia Pańskiego.

VI. Okres Zwykły

43. Oprócz okresów mających własny charakter zostają trzydzieści trzy lub trzydzieści cztery tygodnie w ciągu cyklu rocznego, w które nie obchodzi się żadnej szczegółowej tajemnicy Chrystusa, lecz wspomina się misterium Chrystusa w jego pełni, zwłaszcza w niedziele. Ten czas nazywa się Okresem Zwykłym.

44. Okres Zwykły zaczyna się w poniedziałek, który następuje po niedzieli wypadającej po dniu 6 stycznia i trwa do wtorku przed Wielkim Postem, i powtórnie zaczyna się w poniedziałek po niedzieli Zesłania Ducha Świętego i kończy się przed I Nieszporami 1 niedzieli Adwentu.

Zgodnie z tym porządkiem na niedziele i dni powszednie tego okresu używa się formularzy, które znajdują się w Mszałe i w Liturgii godzin.

VII. Dni modlitw błagalnych i dni kwartalne

45. W dni modlitw błagalnych i dni kwartalne Kościół modli się do Boga w różnych potrzebach ludzi, zwłaszcza o dobre urodzaje i o błogosławieństwo w pracy, i publicznie składa Bogu dzięki.

46. Aby dni modlitw błagalnych i dni kwartalne zostały dostosowane do potrzeb różnych krajów i ludów, Konferencje Episkopatu muszą wyznaczyć termin oraz sposób ich obchodzenia. Kompetentna władza, biorąc pod uwagę potrzeby miejscowe, powinna ustalić, czy obchód ma trwać jeden dzień czy dłużej oraz jak często ma się powtarzać w ciągu roku.

47. Na poszczególne dni należy wybrać spośród Mszy w różnych potrzebach formularz mszalny najbardziej odpowiadający intencjom modlitw.

ROZDZIAŁ II

KALENDARZ

Tytuł I - Kalendarz i obchody, które należy do niego wpisać

48. Rozkład obchodów w roku liturgicznym reguluje kalendarz. Kalendarz ogólny jest ustanowiony na użytek całego obrządku rzymskiego, kalendarze własne dotyczą Kościoła miejscowego lub rodziny zakonnej.

49. Do kalendarza ogólnego wpisuje się cały cykl obchodów: obchody misterium zbawienia w okresach roku liturgicznego; obchody tych świętych, których znaczenie jest powszechne i dlatego wszyscy mają ich obowiązkowo czcić; obchody innych świętych, którzy wskazują na powszechność i ciągłość świętości w ludzie Bożym. Kalendarze własne zawierają obchody o zasięgu bardziej ograniczonym, w odpowiedni sposób organicznie wkomponowane w cykl ogólny¹⁵. Poszczególne Kościoły i rodziny zakonne powinny czcić świętych, którzy są z nimi w specjalny sposób związani. Kalendarze sporządzone przez kompetentną władzę powinny być zatwierdzone przez Stolicę Świętą.

50. Przy układaniu kalendarzy własnych należy zwrócić uwagę na następujące zasady:

a) Cykl okresów roku liturgicznego, uroczystości i świąt, w których w ciągu roku liturgicznego rozwija się i czci misterium Odkupienia, należy zachować nienaruszony i wysunąć na pierwsze miejsce przed obchodami własnymi.

b) Obchody własne należy organicznie powiązać z obchodami powszechnymi zachowując porządek i pierwszeństwo wskazane dla poszczególnych dni w Tabeli dni liturgicznych. Aby nadmiernie nie przeciążać kalendarzy własnych, dla poszczególnych świętych należy wyznaczyć tylko jeden dzień w roku. Tam gdzie przemawiają za tym względy duszpasterskie, można zachować drugi obchód w formie wspomnienia dowolnego w dzień przeniesienia albo znalezienia relikwii świętych patronów albo założycieli Kościołów lub rodzin zakonnych.

c) Obchody przyznane nie powinny powtarzać innych obchodów uwzględnionych już w cyklu tajemnic zbawienia i nie powinny być zbyt liczne.

51. Chociaż wypada, aby każda diecezja miała własny kalendarz oraz własne Oficja i Msze, nic nie stoi na przeszkodzie, aby całe prowincje, regiony, kraje, a nawet jeszcze większe terytoria miały wspólny kalendarz i dodatki do ksiąg liturgicznych, przygotowane wspólnym wysiłkiem przez zainteresowanych. Tę zasadę można zachować także przy redagowaniu kalendarza zakonnego dla wielu prowincji na obszarze tego samego państwa.

52. Kalendarz własny sporządza się wpisując do kalendarza ogólnego uroczystości, święta i wspomnienia własne, a mianowicie:

a) Do kalendarza diecezji należy wpisać obchody patronów i poświęcenia kościoła katedralnego, a oprócz tego świętych i błogosławionych, których łączą z diecezją specjalne związki, np. pochodzenie, dłuższy pobyt lub śmierć na terenie diecezji.

b) Do kalendarza zakonnego należy wpisać obchody tytułu, założyciela, patrona, a oprócz tego świętych i błogosławionych, którzy byli członkami rodziny zakonnej albo byli z nią związani.

c) Do kalendarza poszczególnych kościołów należy wpisać, oprócz obchodów diecezji lub rodziny zakonnej, obchody własne danego kościoła, które wyliczone są w Tabeli dni liturgicznych oraz obchody świętych, których ciała spoczywają w tym kościele. Członkowie rodzin zakonnych razem ze wspólnotą Kościoła miejscowego obchodzą poświęcenie kościoła katedralnego i głównych patronów miejscowości i większego terytorium, na którym przebywają.

53. Jeżeli jakaś diecezja lub rodzina zakonna ma wielu świętych i błogosławionych, należy się wystrzegać nadmiernego przeciążania kalendarza całej diecezji lub instytutu zakonnego. Dlatego:

a) Można wprowadzić wspólny obchód wszystkich świętych i błogosławionych diecezji lub rodziny zakonnej, albo pewnej ich grupy.

b) Osobny obchód wyznacza się w kalendarzu tylko tym świętym lub błogosławionym, którzy mają szczególne znaczenie dla całej diecezji lub rodziny zakonnej.

c) Innym świętym i błogosławionym oddaje się kult liturgiczny tylko w tych miejscach, z którymi są ściślej związani, albo tam, gdzie spoczywa ich ciało.

54. Obchody własne należy wpisać do kalendarza jako wspomnienia obowiązkowe lub dowolne, jeżeli Tabela dni liturgicznych nie przewiduje dla niektórych z nich innego stopnia i jeżeli nie istnieją szczególne racje historyczne lub duszpasterskie. Niektóre obchody mogą w pewnych miejscach mieć wyższy stopień niż w całej diecezji lub rodzinie zakonnej.

55. Obchody liturgiczne wpisane do kalendarza własnego mają zachować wszyscy zobowiązani do tego kalendarza. Bez aprobaty Stolicy Apostolskiej nie wolno ich usuwać z kalendarza lub zmieniać stopnia.

Tytuł II - właściwy dzień obchodów

56. Kościół ma zwyczaj czcić świętych w dniu ich narodzin dla nieba. W miarę możliwości należy ten zwyczaj zachować przy wpisywaniu obchodów do kalendarza własnego. Chociaż obchody własne mają szczególne znaczenie dla Kościołów miejscowych lub rodzin zakonnych, jest bardzo wskazane, aby zachować w miarę możliwości jedność z kalendarzem ogólnym w obchodzeniu uroczystości, świąt i wspomnień obowiązkowych w nim umieszczonych.

Dlatego przy wpisywaniu własnych obchodów do kalendarza własnego należy zachować następujące zasady:

a) Obchody, które są przewidziane w kalendarzu ogólnym należy wpisać do kalendarza własnego pod tą samą datą, zmieniając, jeśli to konieczne, ich stopień. Podobnie obchód dotyczący tylko jednego kościoła powinien być wyznaczony zgodnie z kalendarzem diecezji lub zakonu.

b) Obchody świętych, które nie znajdują się w kalendarzu ogólnym należy wyznaczyć na dzień narodzin dla nieba, czyli śmierci.

c) Jeżeli dzień narodzin dla nieba nie jest znany, obchód należy wyznaczyć na dzień z innych względów mający związek ze świętym, np. dzień święceń, znalezienia lub przeniesienia relikwii.

Jeżeli to nie jest możliwe, należy wybrać dzień, który w kalendarzu własnym jest wolny od innych obchodów.

d) Jeżeli dzień narodzin dla nieba jest już zajęty w kalendarzu ogólnym lub własnym przez inny obchód wyższego lub takiego samego stopnia, obchód należy wyznaczyć na najbliższy dzień wolny od przeszkód.

e) Inne obchody przyznane indultem należy wpisać w dniu najodpowiedniejszym pod względem duszpasterskim.

f) Aby cykl roku liturgicznego jaśniał pełnym światłem i aby obchody świętych nie natrafiały na stałe przeszkody, dni, na które zwykle wypada okres Wielkiego Postu i Oktawa Wielkanocy oraz dni od 17 do 31 grudnia, powinny być wolne od obchodów własnych. Nie dotyczy to wspomnień dowolnych ani świąt wymienionych w Tabeli dni liturgicznych w nr 8a, b, c, d, ani uroczystości, których nie można przenieść na inny okres. Konferencje Episkopatu mogą przenieść uroczystość świętego Józefa z dnia 19 marca na inny dzień poza Wielkim Postem, jeżeli nie jest ona świętem nakazanym.

57. Jeżeli jacyś święci i błogosławieni są wpisani razem w kalendarzu, należy razem oddawać im cześć liturgiczną, jeżeli przysługuje im ten sam stopień obchodu, chociaż jeden lub kilku z nich są bardziej bliscy. Jeżeli jednak jeden lub kilku z tych świętych lub błogosławionych powinno być czczonych w stopniu wyższym, służbę Bożą odprawia się tylko o nich, z pominięciem pozostałych, chyba że wypada wyznaczyć im inny dzień jako wspomnienie obowiązkowe.

58. Ze względu na dobro duchowe wiernych wolno przenieść na zwykłe niedziele obchody wypadające w tygodniu i drogie pobożności wiernych, jeżeli w Tabeli pierwszeństwa wyprzedzają one niedzielę. Wszystkie Msze z udziałem wiernych można odprawić o uroczystości przeniesionej.

59. Pierwszeństwo dni liturgicznych, gdy chodzi o ich obchód, ustala się wyłącznie na podstawie następującej tabeli.

TABELA PIERWSZENSTWA DNI LITURGICZNYCH

I

1. Paschalne Triduum Męki i Zmartwychwstania Pańskiego
2. Narodzenie Pańskie, Objawienie, Wniebowstąpienie i Zesłanie Ducha Świętego.
Niedziele Adwentu, Wielkiego Postu, Okresu Wielkanocnego, Sroda Popielcowa.
Dni Wielkiego Tygodnia od poniedziałku do czwartku włącznie.
Dni w Oktawie Wielkanocy.
3. Uroczystości Pańskie, Najśw. Maryi Panny oraz świętych, umieszczone w kalendarzu ogólnym.
Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych.
4. Uroczystości własne, mianowicie:
  - a) Uroczystość głównego patrona miejscowości lub miasta.
  - b) Uroczystość poświęcenia i rocznicy poświęcenia własnego kościoła.
  - c) Uroczystość tytułu własnego kościoła.
  - d) Uroczystość tytułu albo założyciela, albo głównego patrona zakonu lub zgromadzenia.

II

5. Święta Pańskie umieszczone w kalendarzu ogólnym.
6. Niedziele okresu Narodzenia Pańskiego i Okresu Zwykłego.
7. Święta Najśw. Maryi panny i świętych umieszczone w kalendarzu ogólnym.
8. Święta własne, mianowicie:
  - a) Święto głównego patrona diecezji.
  - b) Święto rocznicy poświęcenia kościoła katedralnego.
  - c) Święto głównego patrona regionu, prowincji, narodu lub większego terytorium.
  - d) Święto tytułu albo założyciela, albo głównego patrona zakonu lub zgromadzenia i prowincji zakonnej, z zachowaniem przepisów zawartych w nr 4.
  - e) Inne święta własne jakiegokolwiek kościoła.
  - f) Inne święta wpisane do kalendarza diecezji, zakonu lub zgromadzenia.
9. Dni okresu Adwentu od 17 do 24 grudnia włącznie.
Dni w oktavie Narodzenia Pańskiego.
Dni powszednie okresu Wielkiego Postu.

10. Wspomnienie obowiązkowe podane w kalendarzu ogólnym.

11. Wspomnienia obowiązkowe własne, a mianowicie:

- a)** Wspomnienie patrona miejsca, diecezji, regionu i prowincji, narodu, większego terytorium oraz patrona zakonu lub zgromadzenia i prowincji zakonnej.
- b)** Inne wspomnienia obowiązkowe własne lub danego kościoła.
- c)** Inne wspomnienia obowiązkowe wpisane w kalendarzu danej diecezji, zakonu lub zgromadzenia.

12. Wspomnienia dowolne. Można je obchodzić nawet w dni wymienione w nr 9, z zachowaniem odnośnych przepisów podanych w Ogólnym wprowadzeniu do Mszału i do Liturgii godzin.

W podobny sposób jak wspomnienia dowolne można obchodzić wspomnienia obowiązkowe zachodzące przypadkowo w dni powszednie Wielkiego Postu.

13. Dni powszednie Adwentu do 16 grudnia włącznie.

Dni okresu narodzenia Pańskiego od dnia 2 stycznia do soboty po Objawieniu Pańskim.

Dni powszednie Okresu Wielkanocnego od poniedziałku po Oktawie Wielkanocy do soboty przed Zesłaniem Ducha Świętego włącznie.

Dni powszednie Okresu Zwykłego.

60. Jeżeli kilka obchodów liturgicznych zbiega się w tym samym dniu, pierwszeństwo ma ten, który zajmuje wyższe miejsce w Tabeli dni liturgicznych. Uroczystość przypadająca na dzień liturgiczny mający pierwszeństwo przenosi się na najbliższy dzień wolny od obchodów wymienionych w numerach 1- 8 Tabeli pierwszeństwa dni liturgicznych. Należy zachować przepisy zawarte w nr 5 Ogólnych norm roku liturgicznego. Obchody niższego stopnia w tym roku się opuszcza.

61. Jeżeli w tym samym dniu zbiegają się II Nieszpory dnia bieżącego oraz I Nieszpory dnia następnego, to pierwszeństwo mają nieszpory tego obchodu liturgicznego, który w Tabeli pierwszeństwa dni liturgicznych zajmuje wyższe miejsce. Gdy obydwa obchody są równe stopniem, pierwszeństwo mają Nieszpory dnia bieżącego.

PRZYPISY

¹ Por. KL nr 102-105.

² Por. KL nr 3.

³ Por. KL nr 106.

⁴ Por. KL nr 103-104.

⁵ Por. KL nr 111.

⁶ Por. KL nr 102.

⁷ Por. KL nr 5.

⁸ Por. KL nr 106.

⁹ Por. Paweł VI, Konst. Apost. Paenitemini, 17 luty 1966, II, § 3: AAS 58 (1966) 184.

¹⁰ Por. KL nr 110.

¹¹ Św. Augustyn, Sermo 219: PL 38, 1088.

¹² Św. Atanazy, Epist. fest. 1: PG 26, 1366.

¹³ Por. KL nr 109.

¹⁴ Por. Paweł VI, Konst. Apost. Paenitemini, 17 luty 1966, II, § 3: AAS 58 (1966) 184.¹⁵ Por.

Św. Kongregacja Kultu Biożego, Instr. Calendaria particularia, 24 czerwca 1970: AAS 62 (1970) 651-663.